

Minőségbiztosítás

A Pécsi Tudományegyetem (PTE) Orvostudományi és Gyógyszerésztudományi Doktori és Habilitációs Tanácsának (OGYDHT) hatáskörébe tartozó Doktori Iskolákban folyó doktori (PhD) képzésről és doktori (PhD) fokozat-odaítélésről

A PhD képzés és fokozat odaítélés minőségbiztosításának kialakításakor figyelembevételre kerülnek a Kar valamennyi folyamatát keretbe foglaló jogi előírások-szabályozók, mint a felsőoktatási törvény, a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló kormányrendelet, a kapcsolódó hatályos jogszabályok, a PTE belső szabályzatai, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság és az Országos Doktori Tanács határozatai. Emellett a kari minőségirányítási rendszeréhez alapul vett kritériumok, így az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosítási standardjai és irányelvei (ESG 2015), az ISO 9001:2015 minőségirányítási követelményrendszer, az Orvosképzési Világszövetség által kiadott kritériumok (WFME 2020), illetve szakmai útmutatóként használjuk az európai Kiválóság Modell (EFQM 2020) elvárásait. A felsorolt szabályozók egységes működési szempontokat biztosítanak az OGYDHT hatáskörébe tartozó Doktori Iskolákban (Gyógyszertudományok Doktori Iskola D92, Interdiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskola D93, Klinikai Orvostudományok Doktori Iskola D94, Elméleti Orvostudományok Doktori Iskola D95, Klinikai Idegtudományok Doktori Iskola D221).

A képzési folyamatban a minőséget egyfelől a törzstagok, programvezetők, témavezetők, a kurzusok oktatóinak folyamatos tudományos munkája, előmenetele biztosítja. Köztük a szakterületük elismert személyiségei, számos akadémikus, MTA doktora és habilitált címmel rendelkező oktató/kutató található. Az előmenetelt a Teljesítményértékelési Rendszer-ben (TÉR) minősítik (pl. doktori témavezetés, a doktori eljárások bizottságában végzett munka, tehetséggondozás, tudományos eredmények közzététele, stb.). A tudományos kutatási tevékenység, valamint az oktatás színvonalának növelése érdekében kari eszközök és források is rendelkezésre állnak (pl. konferencia részvétel és kutatási együttműködési látogatás támogatása, tudományos közlemények megjelentetésének támogatása, ÁOK-GYTK Kollaborációs Alap Sümegi Balázs közös kutatási pályázat, stb.).

A PTE OGYDHT Doktori Szabályzata és az OGYDHT képzési terve (<https://aok.pte.hu/hu/egyseg/1670/index/almenu/755>) a minőségmegőrzés biztosítása érdekében a fokozatszerzés minden lépésére (felvétel, kreditek szerzése, oktató – tudományos munka, komplex vizsga, bírálati és védési folyamat) konkrét és egyértelmű előírást és kritériumokat tartalmaz. A folyamat minden fontos lépése előre tervezett, szabályzatban rögzített, követhető, ellenőrizhető és nyilvánosan ismert. A fokozatszerzés minden eseménye, a vitára leadott értekezések és téziszüzetek a kari, a Pécsi Egyetemi Archívum, valamint az Országos Doktori Tanács honlapján elérhetőek. Valamennyi döntésről dokumentáció készül, iktatásra és az OGYDHT titkárságának irattárába kerül.

Az értekezés benyújtásának alapfeltétele, hogy a pályázó tudományos közleményekben foglalja össze eredményeit, amelyek között legalább egy elsőszerzős és impakt faktoral rendelkező eredeti közleménynek kell lennie, melyben a témavezető az utolsó, v. levelező szerző. A tudományos közlemények impakt faktora az MTA doktori fokozathoz megkívánt mennyiség arányos részeként került megállapításra, figyelembe véve a tudományterületek eltérő sajátosságait és publikációs lehetőségeit (lásd melléklet).

A Doktori Szabályzatban foglalt és a minőségbiztosításra vonatkozó kritériumokat folyamatosan ellenőrizzük és többszörösen kontrolláljuk. A védési és fokozatszerzési folyamat kritikus pontjainál több személy által történő vélemény-nyilvánítás, értékelés, illetve bírálat történik (3 fős Felvételi Bizottság a felvételnél, 3 fő vizsgáztató a komplex vizsgánál, 2 fő előbíró az elővéleményezésnél, 5 fő Védési Bizottság a védésnél). A komplex vizsgabizottság legalább egy tagja egyetemünkön kívüli személy, az opponensek, azaz a Védési Bizottság legalább két tagja szintén az Egyetemünkkel munkaviszonyban nem álló és a szakterület elfogadott, kiváló ismerője kell hogy legyen. Emellett az egész folyamatot a témavezető, a programvezető, a Doktori Iskola vezetője, valamint az OGYDHT kíséri figyelemmel, illetve véleményezi.

A doktorandusz hallgatók számára több szervezet, testület biztosít lehetőséget érdekeik érvényesítésére. A doktori iskolai képviselőkön keresztül történik a hallgatók informálása és érdekeik képviselete. Az OGYDHT ülésein minden alkalommal részt vesz tanácskozási joggal a PTE Doktorandusz Önkormányzat Küldöttgyűlése által delegált doktorandusz. A kari eszközök és források segítségével működtetett ösztönző eszközzrendszer a doktoranduszok számára is rendelkezésre áll. A hallgatók számára is elérhetőek a magas színvonalú külföldi oktató/kutató intézményekben az ösztöndíjas tanulmányutak. A széleskörű hazai és nemzetközi kutatócsoportokkal kiépített kapcsolatok állandó lehetőséget biztosítanak közös kutatások tervezésére és kivitelezésére. Az ÁOK és GYTK vezetősége törekszik arra, hogy a leghatékosabb, Ph.D. fokozatot szerzett fiatalok egyetemi oktatói állást kaphassanak és oktatóként biztosítsák a Ph.D. képzés sikerességét.

Minőségfejlesztési célok és indikátorok:

Minőségcél_1: Hallgató elégedettségi vizsgálatok bevezetése és kitöltési arányának növelése a doktorandusz hallgatók körében (mérőszám: kitöltési arány %-ban; célérték: 80%).

Minőségcél_2 : A doktori iskola valamennyi képzési nyelvén a szabályozó és tájékoztató dokumentumok elérhetősége arányának növelése a doktori iskola honlapján (mérőszám: a hozzáférhető dokumentumok aránya %-ban; célérték: 100%)

Indikátor_1: Adott tanévben határidőre fokozatot szerzett nappali tagozatos Ph.D. hallgatók száma a doktori iskolában (fő)

Indikátor_2: Nappali képzésben lévő azon hallgatók száma, akiknél a PhD dolgozat benyújtásának határideje az adott tanévben lejárt (fő)

Az OGYDHT, illetve Doktori Iskoláinak a tevékenysége alapján a Ph.D. képzés és fokozatszerzés megfelelő formában, egyértelmű szabályozás alapján és kellően ellenőrzött keretek között zajlik. Tevékenységünk során az Általános Orvostudományi Kar és a Gyógyszerésztudományi Kar valamint egyetemünk tudományos eredményességét, hazai és nemzetközi elfogadottságát nagymértékben meghatározó tudományos munka színvonala, az ezek alapján összeállított és odaítélt Ph.D. értekezések, illetve fokozatok tartalmi értéke minden szempontból megfelel az elvárásoknak. A munka eredményességét és a minőség megőrzését bizonyítja, hogy az utóbbi években a mintegy 40-50 értekezés védésére került sor évente, valamint, hogy egyetlen alkalommal sem merült még fel semmilyen probléma az ezt elősegítő, előkészítő és lebonyolító munkával kapcsolatban.

Dr. Bogár Lajos
egyetemi tanár
a PTE Orvos- és Gyógyszerésztudományi
Doktori és Habilitációs Tanácsának elnöke

1. melléklet

Minőségi követelmények a PhD fokozat megszerzésével kapcsolatban a tanulmányokat a 2016/2017 tanévben és azt követően megkezdők esetében

A PhD fokozat minőségmegőrzésének biztosítása érdekében a PTE ÁOK Doktori Szabályzata az alábbi alapkövetelményeket támasztja a doktori eljárás elindításának feltételeként:

a) A dolgozat alapjául szolgáló közlemények között legyen egy olyan, IF-al rendelkező lapban megjelent eredeti közlemény (levelezés, review nem számítható ide), melyben a Ph.D. jelölt az első szerző és témavezetője az utolsó v. levelező szerző. A társ-témavezető legyen szerző legalább egy olyan a dolgozat alapjául szolgáló IF-s eredeti közleményben, melyben a Ph.D. jelölt is szerepel. A dolgozat alapjául szolgáló elsőszerzős közlemény(ek) összesített IF-a érje el a minimálisan előírt IF 50 %-át. Megosztott elsőszerzőség esetén az eredeti közlemény teljes impakt faktora beszámítható, viszont csak fél elsőszerzős közleménynek számít.¹

b) A PhD fokozatszerzés során csak vizsgáló által kezdeményezett multicentrikus vizsgálat (investigator-initiated trial) eredményeit közlő, impakt faktoral rendelkező közlemény első szerzősége vehető figyelembe.

- A vizsgálat szponzora profitérdekelte szervezet (pl. gyógyszergyár) nem lehet
 - Egyebekben az MTA Orvosi Tudományok Osztálya doktori követelményrendszerének vonatkozó állásfoglalása irányadó
http://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/V.%20Osztaly/Doktori_Ugyrend_Vosztaly_20160701_uj_jav.pdf

c) A minimálisan előírt IF követelmény alatt az értekezés alapjául szolgáló tudományos közlemények összesített impakt faktora értendő. A követelmények szempontjából az értekezés tudományterülete tekintendő mérvadónak.

d) Csak és kizárólag az MTMT adatbázisban rögzített és nyilvánossá tett közlemények vehetők figyelembe.

Tudományszak	(Σ IF)	Tudományszak	(Σ IF)
Klinikai tudományszakok (kivéve az alábbiakat)	2,0	Elméleti szaktudományok (kivéve az alábbiakat)	3,5
Andrológia	1,5	Farmakognózia	2,0
Dermatológia	1,5	Gyógyszeranalízis	2,0
Egészségtudományok	1,5	Gyógyszerészi kémia	2,0
Geriátria	1,5	Gyógyszer-technológia	2,0
Infektológia	1,5	Igazságügyi orvostan	2,0
Klinikai farmakológia	1,5	Megelőző orvostan, népegészségügy	2,0
Oxiológia, sürgősségi orvostan	1,5	Szerves, szintetikus gyógyszerkémia	2,0
Parazitológia	1,5	Viselkedéstudományok (pszichológia, magatartásorvoslás, neuro-, kísérleti-, egészség-, kognitív pszichológia)	2,0
Pulmonológia	1,5	Gyógyszerügyi ismeretek, szervezés	1,0
Radiológia	1,5	Orvos-beteg kapcsolat alapkérdései (orvosi etika, orvosi szociológia, orvosi antropológia, orvosegyetemi oktatás és szervezeti kérdések)	1,0
Reumatológia	1,5		
Sebészet	1,5		

¹Ez nem azonos a témavezetőkkel szemben támasztott MTA doktori követelményekkel.

Sportorvostan	1,5		
Szemészet	1,5		
Szülészet, nőgyógyászat	1,5		
Urológia	1,5		
Addiktológia	1,0		
Fogászat	1,0		
Fül-orr-gégészet	1,0		
Gyermeksebészet	1,0		
Háziorvostan, foglalkozás eü.	1,0		
Klinikai pszichológia	1,0		
Klinikai gyógyszerészet	1,0		
Ortopédia, traumatológia	1,0		
Orvosi informatika	1,0		
Rehabilitáció	1,0		
Trópusi medicina	1,0		
		Kiemelt elméleti szakterületek:	
		Biokémia	5,0
		Genetika	5,0
		Idegtudományok	5,0
		Immunológia	5,0
		Molekuláris biológia	5,0
		Sejtbiológia	5,0
		Viroológia	5,0

Minőségi követelmények a PhD fokozat megszerzésével kapcsolatban a tanulmányokat a 2018/2019 tanév II. félévében és azt követően megkezdők esetében

A PhD fokozat minőségmegőrzésének biztosítása érdekében a PTE ÁOK Doktori Szabályzata az alábbi alapkövetelményeket támasztja a doktori eljárás elindításának feltételeként:

a) A dolgozat alapjául szolgáló közlemények között legyen legalább egy, addig nem publikált adatokat elemző közlemény, amely legalább Q2 besorolású folyóiratban jelent meg, az első szerzője a Ph.D. jelölt, az utolsó vagy levelező szerzője pedig a jelölt témavezetője. A dolgozat alapjául szolgáló közlemények közé nem számítható be a levelezés (kivéve az ún. research letter), az esettanulmány (kivéve, a D1 folyóiratban megjelent) és a review.

2026/2027 tanév I. félében és ezt követően tanulmányaikat megkezdők esetében az értekezés alapjául szolgálhat két olyan közlemény is, amiben már meglévő vagy korábban publikált adatok új kvalitatív és kvantitatív szintézisével új, eredeti következtetések kerülnek levonásra (bioinformatikai módszerek: metaanalízis, network analízis, hálózat kutatás). Amennyiben a hallgató közleménye kizárólag az utóbbi módszerek felhasználásával készültek, abban az esetben elsőszerzős közleményeinek impakt faktora összesen legalább négyszerese legyen az egyébként előírt tudományos követelményeknek, és ebből mindkét közleménynek Q1 besorolásúnak kell lennie (lásd melléklet).

Ha a jelöltnek két témavezetője van, akkor a társ-témavezető legyen szerző legalább egy olyan, a dolgozat alapjául szolgáló IF-ral bíró, eredeti közleményben, melyben a Ph.D. jelölt is szerepel szerzőként. A dolgozat alapjául szolgáló elsőszerzős közlemény(ek) összesített IF értéke érje el az értekezésben bemutatott kutatás témájától függően, a minimálisan előírt össz-IF érték 50%-át. Megosztott elsőszerzőség esetén az eredeti közlemény teljes IF értéke beszámítható, de az ilyen közlemény csak fél elsőszerzős közleménynek számít. ²

Ha a közleményben két doktorandusz is szerző, úgy a témavezetőnek kell nyilatkoznia, hogy az értekezésben felhasznált eredmények mennyiben tükrözik az adott jelölt hozzájárulását.

b) A PhD fokozatszerzés során csak vizsgáló által kezdeményezett multicentrikus vizsgálat eredményeit közlő, impakt faktoral rendelkező közlemény első szerzősége vehető figyelembe.

- A vizsgálat szponzora profitérdekelt szervezet (pl. gyógyszergyár) nem lehet
 - Egyebekben az MTA Orvosi Tudományok Osztálya doktori követelményrendszerének vonatkozó állásfoglalása irányadó
http://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/V.%20Osztaly/Doktori_Ugyrend_Vosztaly_20160701_uj_jav.pdf

c) A minimálisan előírt IF követelmény alatt az értekezés alapjául szolgáló tudományos közlemények összesített impakt faktora értendő. A követelmények szempontjából az értekezés tudományterülete tekintendő mérvadónak.

d) Csak és kizárólag az MTMT adatbázisban rögzített és nyilvánossá tett közlemények vehetők figyelembe.

Tudományszak	(Σ IF)	Tudományszak	(Σ IF)
Klinikai tudományszakok (kivéve az alábbiakat)	2,0	Elméleti szaktudományok (kivéve az alábbiakat)	3,5
Andrológia	1,5	Farmakognózia	2,0
Dermatológia	1,5	Gyógyszeranalízis	2,0
Egészségtudományok	1,5	Gyógyszerészeti kémia	2,0

²Ez nem azonos a témavezetőkkel szemben támasztott MTA doktori követelményekkel.

Geriátria	1,5	Gyógyszer-technológia	2,0
Infektológia	1,5	Igazságügyi orvostan	2,0
Klinikai farmakológia	1,5	Megelőző orvostan, népegészségügy	2,0
Oxiológia, sürgősségi orvostan	1,5	Szerves, szintetikus gyógyszerkémia	2,0
Parazitológia	1,5	Viselkedéstudományok (pszichológia, magatartásorvoslás, neuro-, kísérleti-, egészség-, kognitív pszichológia)	2,0
Pulmonológia	1,5	Gyógyszerügyi ismeretek, szervezés	1,0
Radiológia	1,5	Orvos-beteg kapcsolat alapkérdései (orvosi etika, orvosi szociológia, orvosi antropológia, orvosegyetemi oktatás és szervezeti kérdések)	1,0
Reumatológia	1,5		
Sebészet	1,5		
Sportorvostan	1,5		
Szemészet	1,5		
Szülészet, nőgyógyászat	1,5		
Urológia	1,5		
Addiktológia	1,0		
Fogászat	1,0		
Fül-orr-gégészet	1,0		
Gyermeksebészet	1,0		
Háziorvostan, foglalkozás eü.	1,0	Kiemelt elméleti szakterületek:	
Klinikai pszichológia	1,0	Biokémia	5,0
Klinikai gyógyszerészet	1,0	Genetika	5,0
Ortopédia, traumatológia	1,0	Idegtudományok	5,0
Orvosi informatika	1,0	Immunológia	5,0
Rehabilitáció	1,0	Molekuláris biológia	5,0
Trópusi medicina	1,0	Sejtbiológia	5,0
		Viroológia	5,0